

**Rzecznik
Finansowy**

www.rf.gov.pl

dr Bohdan Pretkiel

Warszawa, dnia 21 października 2022 r.

WSA.0212.79.2022.LW

RF/302/2022

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 7 października 2022 r. (znak: BPS.DKS.KU.0401.24.2022) zawierające prośbę o przedstawienie opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk senacki nr 824), Rzecznik Finansowy przedstawia następujące stanowisko.

W ocenie Rzecznika Finansowego warto rozważyć wprowadzenie pewnych poprawek natury legislacyjnej, przede wszystkim w aspekcie odnoszącym się do stosowanej w projektowanej ustawie terminologii. Przyjęcie odpowiednich doprecyzowań w zakresie stosowanej siatki pojęciowej wydaje się niezbędne, gdyż zależnie od przypisywanego niektórym pojęciom znaczenia (takim jak np.: „poszkodowany” czy „podmiot rynku finansowego”) różny może być zakres podmiotowy i przedmiotowy projektowanej regulacji. Mając na uwadze wywodzoną z zasady demokratycznego państwa prawa, zasadę czytelności i przejrzystości regulacji prawnych (art. 2 Konstytucji RP), Rzecznik Finansowy poddaje pod rozważenie następujące uwagi legislacyjne.

1. Uwagi do wyrażenia „poszkodowany”, „osoba poszkodowana” (projektowany art. 1 pkt 1, art. 1 pkt 2 oraz art. 2)

Zgodnie z projektowanymi zmianami w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, 472, 1236 i 2054 oraz z 2022 r. poz. 22 i 655, dalej: **kkw**),

Rzecznik Finansowy
ul. Nowogrodzka 47A
00-695 Warszawa

@ biuro@rf.gov.pl
www.rf.gov.pl
f facebook.com/Rzecznik
Finansowy

☎ Tel. 22 333 73 26
22 333 73 27
fax. 22 333 73 29

środki Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (dalej: „Fundusz Sprawiedliwości” lub „Fundusz”) byłyby przeznaczane nie tylko na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, ale także „poszkodowanym” (a uściślając: „osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego” – zob. projektowany art. 43 § 8 pkt 1aa kkw).

Należy wskazać, że pojęcie „osoby poszkodowanej” nie zostało *explicite* zdefiniowane w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a w szczególności pojęciem tym nie posługują się przepisy prawa karnego materialnego i procesowego.

Przy braku jasności co do zakresu pojęcia „osoby poszkodowanej”, w praktyce stosowania prawa może pojawić się wątpliwość co do tego, czy dana osoba spełnia kryteria definicyjne „osoby poszkodowanej”, a tym samym, czy może być beneficjentem pomocy ze środków Funduszu Sprawiedliwości.

2. Uwagi do art. 1 pkt 2 projektu (dodawany w art. 43 w § 8 pkt 1aa kkw)

Projektowany art. 43 § 8 pkt 1aa kkw zakłada, że środki Funduszu Sprawiedliwości przeznaczane są *na pomoc, o której mowa w pkt 1, udzielaną przez jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych oraz niezaliczane do sektora finansów publicznych, osobom poszkodowanym działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.*

2.1. Uwaga do określenia „pomoc, o której mowa w pkt 1”

Wątpliwości wzbudza określenie „pomoc, o której mowa w pkt 1”. Należy bowiem wskazać, że art. 43 § 8 pkt 1 kkw dotyczy zdefiniowanej poprzez przykładowe wyliczenie pomocy „osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym”. Celem zaś projektowanego art. 43 § 8 pkt 1aa ma być (jak wynika z uzasadnienia) zapewnienie możliwości przekazywania środków na pomoc innej kategorii osób – „osobom poszkodowanym”. Czytając jednak dosłownie projektowany art. 43 § 8 pkt 1aa kkw można dojść do konkluzji, że środki Funduszu będą mogły być przeznaczane na pomoc dla osób „poszkodowanych” działalnością podmiotów rynku finansowego jedynie pod warunkiem, że będzie to „pomoc, o której mowa w pkt 1”, czyli „pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym”. Należy zatem zaproponować rezygnację z określenia „pomoc, o której mowa w pkt 1”, a w zamian za to dokonać wyliczenia form pomocy, jaka może być udzielona adresatom dodawanego przepisu.

2.2 Uwaga do określenia „podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego”

Projektowany art. 43 § 8 pkt 1aa kkw posługuje się pojęciem „podmiotu rynku finansowego”, które nie jest zdefiniowane na gruncie kkw. Określenie „podmiot rynku finansowego podlegający nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego” może sugerować, że intencją projektodawcy jest uczynienie odwołania do definicji „podmiotu rynku finansowego” określonej w ustawie regulującej zasady nadzoru KNF nad rynkiem finansowym. Należy jednak wskazać, że również w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, dalej: uonrf) nie przedstawiono definicji „podmiotu rynku finansowego”.

Warto zatem rozważyć, czy wyrażenie „podmiot rynku finansowego podlegający nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego” nie powinno zostać zastąpione np. wyrażeniem „instytucja finansowa w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 963 i 1488)” (tj. zdefiniowanym prawnie określeniem odnoszącym się do instytucji i innych podmiotów objętych nadzorem KNF).

3. Uwagi do art. 2 projektu (w zakresie wyrażenia: „podmiotów rynku finansowego”)

Zgodnie z projektowanym art. 2 *przepisy art. 43 § 2 i § 8 pkt 1aa ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do osób poszkodowanych działalnością podmiotów rynku finansowego, która miała miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.*

Warto zwrócić uwagę, że w zaproponowanym art. 2 projektodawcy jako adresatów regulacji wskazują osoby poszkodowane działalnością „podmiotów rynku finansowego”, podczas gdy wcześniej, w projektowanym art. 43 § 8 pkt 1aa kkw mowa jest o osobach poszkodowanych „działalnością podmiotów rynku finansowego podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego”.

Niewątpliwie konieczne jest wprowadzenie zmian zapewniających spójność pojęć stosowanych w obrębie jednej ustawy. Niezależnie od powyższego, samo posłużenie się w kkw pojęciem „podmiotu rynku finansowego” wzbudza uzasadnione wątpliwości opisane w pkt 2.2 powyżej.

Z wyrazami szacunku

Rzecznik Finansowy

B. Pretkiel

dr Bohdan Pretkiel

Str. 4

Rzecznik Finansowy
ul. Nowogrodzka 47A
00-695 Warszawa

@ biuro@rf.gov.pl
www.rf.gov.pl
f facebook.com/Rzecznik
Finansowy

Tel. 22 333 73 26
22 333 73 27
fax. 22 333 73 29